

Ұлттық тәрбие негізі – балабақшада

КОНОВА АЙДЖАН НУРБАЕВНА

Маңғыстау облысы Жаңаөзен қаласы

№11 "Балдырған" бөбекжайы.

Тәрбиеші

Қазақ халқының ұлттық тәрбиесі–әлемде теңдесі жоқ тәрбие.

Жалпы «ұлттық» деген сөздің астарында елге-жерге, тілімізге, дінімізге деген құрмет жатыр. Ал осы ұлттық тәрбиені бала бойына сіңіруде мектепке дейінгі мекемеде атқарылатын жұмыстың орны ерекше. Яғни тәрбие алуды сәби ана құрсағынан бастаса, оны білім теңізінің балабақша атты кемесінде ұлттық құндылықтарымызбен жетілдіру өте маңызды. Балабақшаға ұлттық тәрбие енгізу арқылы біз ұлтжанды, парасатты ұрпақ өсіретініміз айдан анық. Рухы асқақ, іргесі берік ел боламыз десек, ең бастысы, ұрпақ тәрбиесі мен біліміне сергек қарауымыз қажет. Бұл жөнінде Абай атамыз: «Балаға мінез үш алуан адамнан жұғады: бірінші–ата-анасынан, екіншісі–ұстазынан, үшіншісі–құрбысынан»,–деген екен. Ұлттық тәрбие атауын алғаш әдеби-педагогикалық оқулықтарға енгізген М.Жұмабаев болды. Ол педагогиканың ұлттық тәрбиеден бастау алатыны жайлы айтқан. «Педагогика» атты еңбегінде былай дейді: «Ұлт тәрбиесі баяғыдан бері сыналып, көп буын қолданып келе жатқан тақтақ жол болғандықтан, әрбір ұлттың баласы өз ұлтының арасында өз ұлты үшін қызмет ететін болғандықтан, әрбір тәрбиеші баланы сол ұлт тәрбиесімен тәрбие қылуға міндетті».

Біздің елімізде бала ерекше халық. Ерекше болатыны сәби алғаш дүниеге келгеннен бастап, айналасын ерекше шаттыққа, ерекше сезімге бөлейді. Күнделікті өсіп келе жатқан баланың әр қылығы ата-ана үшін қуаныш, бақыт.

Ата-аналар А.С.Макаренконың «Балаларды тәрбиелеу–біздің өміріміздегі ең жауапты сала. Дұрыс тәрбиелеу–бұл біздің бақытты қарттық шағымыз, жаман тәрбиелеу–бұл біздің келешек қасіретіміз, бұл біздің көз жасымыз, бұл біздің басқа адамдар алдындағы, бүкіл ел алдындағы айыбымыз»– деген пікірінің мағынасын түсінуі тиіс. Сондықтан әр отбасында ата-ана өз баласының инабатты, тәрбиелі де әдепті, адамгершілігі зор азамат болып өсуі үшін, ұлттық тәрбие бере білуі керек.

Әр ата-ана баласының денсаулығы мықты, ержүрек, қайсар, батыл болып өсуіне жауапты.

Қоғамның белгілі қайраткері, ақын М.Шахановтың: «Халықта ең бірінші ұлттық рух болуы керек»,—дегенін әр кез есте сақтап, еліміздің жарқын болашағы үшін ат салысуымыз қажет. Ол үшін біз, ұстаздар қауымы, балаларға салт-дәстүрлерді жай ғана үйретіп қана қоймай, олардың тәрбиелік түп-тамырын, мәнін, алтын діңгегін түсіндіре білуіміз керек. Ұлттық тәлім-тәрбиенің іргетасын дұрыс қалай білу тәрбиешілер мен ата-аналармен қосылып жүргізген шараларына байланысты болмақ. Өйткені бірінші ұлттық тәрбиенің ошағы—отбасында, екінші—балабақшада болғандықтан, ата-ана мен балабақша, яғни тәрбиешілер мен жұртшылық тығыз байланыста болуы шартты нәрсе екені баршамызға аян.

Қазақтың айтулы қоғам қайраткері Мұстафа Шоқай былай дейді: «Ұлттық мәдениеттен жүрдай рухта тәрбиеленген ұрпақтан халқымыздың қажеті мен мүддесін жоқтайтын пайдалы азамат шықпайды». Ұлы бабамыз Әбу Насыр әл-Фараби: «Адамға біліммен қатар, тәрбие берілуі керек, тәрбиесіз берілген білім—адамзаттың хас жауы»,— деген екен. Ұрпақ тәрбиесінде ежелден қалыптасқан халқымыздың жақсы дәстүрлерін оқып үйрену, өнеге тұту, жас ұрпақты ізгілікке баулу үлкен жауапкершілікті талап етеді. Ұлттық тәрбиенің құдыретін қанша айтсақ та, түгесу мүмкін емес. Осындай ұлы тәрбие ізгіліктері бала кезден, бала кезеңнен бастау алмаса, кейін өте қиынға соғатыны — дәлелдеуді қажет етпейтін ақиқат.

Сондықтан да, халқымыздың ұрпақтан ұрпаққа жалғасып келе жатқан салт-дәстүрі мен әдет-ғұрыптарын қымбат қазына ретінде бағалап, балабақшадағы тәрбие жұмысын кеңінен ұйымдастыра білуіміз керек. Адам баласы дүниеге келгеннен бастап, үнемі салт-дәстүр аясында өседі. Топ бөлмелеріне Ұлттық бұрыш ұйымдастырдық. Бала күнделікті ұлттық бұрыштағы заттарды көре отырып, өз ұлтының ұлттық жиһаздарына көзі қанық болады. Наурыз мерекесіне арналған ертеңгіліктерде де ұлттық салт дәстүр насихатталады. Ұлттық тәрбиенің өзі күнделікті барлық оқу іс-әрекетінде баланың бойына сіңе бастайды. Ол үшін біз, ұстаздар қауымы, балаларға салт-дәстүрлерді жай ғана үйретіп қана қоймай, олардың тәрбиелік түп-тамырын, мәнін, алтын діңгегін түсіндіре білуіміз керек. Баланың жас ерекшелігіне сай ауыз әдебиеті үлгілерін пайдаланамыз. Түрлі тек қазақ ертегілері, жаңылтпаштар, өнеге өсиеті бар мақал-мәтелдер, тыйым сөздер, жұмбақтардың мағынасы да ұлттық тәрбие беруге бағытталуы тиіс деп міндеттелген болатын. Дене тәрбиесі оқу іс-әрекетінде де түрлі ұлттық ойындар ойнатамыз. Ән оқу іс-әрекетінде ұлттық аспаптармен таныстырылады.

Ұлттық тәлім-тәрбиенің іргетасын дұрыс қалай білу тәрбиешілердің ата-аналармен жүйелі түрде қосылып жүргізген шараларына байланысты болмақ. Ата-аналармен байланыс жоспарында ұлттық тәрбие туралы іс-шаралар жоспарлаймыз.

Бұрыштарды өлшеу

ЕПЕНОВА ШОЛПАН БИСЕНОВНА

Атырау қаласы "Дінмұхамед Қонаев атындағы

BINOM SCHOOL мектеп-лицейі"

Бастауыш сынып мұғалімі

Бөлім:	Үшбұрыш. Симметрия.			
Пән:	Математика			
Тәжірибе жинақтаушы:				
Күні:				
Сынып: 4	Қатысқандар саны: Қатыспағандар саны:			
Сабақтың тақырыбы:	155-сабақ. Бұрыштарды өлшеу			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары:	4.3.1.5 - фигуралар салуды жазық фигураларға оське қатысты симметриялы болатын фигуралармен толықтыру; бұрыштың шамасын табу			
Сабақтың мақсаты:	Фигуралар салуды жазық фигураларға оське қатысты симметриялы болатын фигуралармен толықтырады; бұрыштың шамасын табады			
Сабақ барысы:				
Сабақ кезеңі/ уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Ұйымдастыру кезеңі Сабақтың басы: 3-4 минут	Сәлемдесу, оқушыларды түгендеу. Психологиялық ахуал Саған есеп үйреткен, Пәнге қара құрметпен, Санды тура табатын. Математика пәні болатын. Математиканы оқимыз. Миға бәрін тоқимыз. Жаңа сабақ Оқулықпен жұмыс.	Сәлемдеседі, түгелденеді. -мұғаліммен бірге өлеңді қайталайды.	Кері байланыс: «Жүректен жүрекке» әдісі Бағалау	

	 Дескриптор: Бұрыштарды өлшеп, олардың градустық өлшемі мен атауын тауып жазады. +1 балл. Сергіту сәті. https://youtu.be/IS-fj8xXNYw?si=5bPNROmVaUuXhKHk 5-тапсырма. Транспортирдің көмегімен балалар қиялындағы үйдің сызбасындағы бұрыштарының өлшемін анықтайды. Дескриптор: үйдің сызбасындағы бұрыштарының өлшемін анықтайды. + 1 балл. 6-тапсырма. Жұптық жұмыс. 5 минуттың ішінде есепті шығару. Дескриптор: 5 минуттың ішінде есепті шығарады, дәптер алмасып тексереді. + 3	Бұрыштарды өлшеп, олардың градустық өлшемі мен атауын тауып жазады. Видеоға қарап, сергіту сәтін жасайды. Ритмді барлық оқушы қайталайды. Транспортирдің көмегімен балалар қиялындағы үйдің сызбасындағы бұрыштарының өлшемін анықтайды.	Бағалау парағы арқылы өз-өзін бағалайды. Мақтау-мадақтау әдісі арқылы бағалайды.	 https://youtu.be/IS-fj8xXNYw?si=5bPNROmVaUuXhKHk
--	---	---	--	--

Сабақтың соңы: 3-4 минут	балл. 7-тапсырма. Сен зерттеушісің. Өзің сызып көр. Дескриптор: Циркуль және сызғыштың көмегімен үшбұрыш салады. +2 балл. Үй жұмысы: 8-тапсырма. «Бес саусақ» әдісі. Бас бармақ – бүгін қандай тапсырманы орындау қиын болды? Балан үйрек – кімге көмектестің? Ортан терек – көңіл күйің қандай? Шылдыр шүмек – қандай жаңа сөз үйрендің? Кішкене бөбек – толық түсіне алдың ба?	5 минуттың ішінде есепті шығарады, дәптер алмасып тексереді. Циркуль және сызғыштың көмегімен үшбұрыш салады. Үй жұмысын үйде орындайды.	Жұбымен бірін бірі бағалайды. Бағалау парағы арқылы өз өзін бағалайды. Сабақ үстінде тексеріп, бағаланады.	
-------------------------------------	---	---	---	---

Использование современных образовательных технологий учителем начальных классов

НЕМЕТОВА НОДИРА ФУРКАТҚЫЗЫ

КГУ "Школа-гимназия № 9 им. Некрасова"

Туркестанская область, Г. Туркестан

Учитель начальных классов

В настоящее время в педагогический лексикон прочно вошло понятие педагогической технологии. В чём же отличие технологии от методики? В.И.Загвязинский так даёт определение методики и технологии:

Методика – совокупность методов и приёмов, используемых для достижения определённых целей. Может быть вариативной, динамичной.

Технология – достаточно жёстко зафиксированная последовательность действий и операций, характеризующих получение заданного результата.

Таким образом, важнейшей целью современного образования и одной из приоритетных задач общества и государства является воспитание, социально-педагогическая поддержка становления и развития высоконравственного, ответственного, творческого, инициативного и компетентного гражданина России.

Личный интерес обучающегося – это решающий фактор процесса образования.

Одной из главных задач является повышение педагогического мастерства учителя путём освоения современных образовательных технологий обучения и воспитания. Педагогическая технология – проектирование учебного процесса, основанное на использовании совокупности методов, приёмов и форм организации обучения и учебной деятельности, повышающих эффективность обучения, применение которых имеет чётко заданный результат.

С овладением любой новой технологией начинается новое педагогическое мышление учителя: чёткость, структурность, ясность методического языка.

Применяя новые педагогические технологии на уроках, процесс обучения можно рассматривать с новой точки зрения и осваивать психологические механизмы формирования личности, добиваясь более качественных результатов.

Выходя из стен начальной школы, ученик должен овладеть умением учиться. Прежде всего, у ученика должны быть сформированы универсальные учебные действия. Об этом нам говорят государственные образовательные стандарты нового поколения. Чтобы их реализовывать, у учителей возникает необходимость изучить и использовать в своей педагогической деятельности современные

образовательные технологии. Но прежде необходимо выяснить, что такое технология.

Как пишет В. А. Сластенин, технология – это совокупность и последовательность методов и процессов преобразования исходных материалов, позволяющих получить продукцию с заданными параметрами.

П. И. Пидкасистый характеризует технологию обучения (педагогическая технология) как направление в дидактике, область научных исследований по выявлению принципов и разработке оптимальных систем, по конструированию воспроизводимых дидактических процессов с заранее заданными характеристиками.

Г. М. Коджаспирова даёт понятие образовательной технологии – это система способов, приемов, шагов, последовательность выполнения которых обеспечивает решение задач воспитания, обучения и развития личности воспитанника, а сама деятельность представлена процедурно, т. е. как определённая система действий; разработка и процедурное воплощение компонентов педагогического процесса в виде системы действий, обеспечивающих гарантированный результат.

Для поднятия интереса к образовательному процессу учителя в своей деятельности используют современные образовательные технологии, такие как: личностно-ориентированная технология (воспитательный процесс организуется на основе глубокого уважения к личности ребенка, учёте особенностей его индивидуального развития); технология проблемного обучения (учитель предлагает детям проблемные ситуации, решая их дети, развивают в себе активную самостоятельную деятельности, в результате происходит творческое овладение профессиональными знаниями, навыками, умениями и развитие мыслительных способностей); технология разноуровневого обучения (учитель предполагается разный уровень усвоения учебного материала, что даёт возможность каждому ученику овладевать учебным материалом по отдельным предметам школьной программы на разном уровне, но не ниже базового); технология проектного обучения (дети «проживают» определённый отрезок времени в учебном процессе, а также происходит приобщение к научному представлению об окружающем мире); ИКТ (расширяется возможность предъявления учебной информации, вовлекают учащихся в учебный процесс, способствуя наиболее широкому раскрытию их способностей, активизация умственной деятельности); здоровьесберегающие технологии (Помогает учителю снять эмоциональное напряжение у детей, поддерживать умственную работоспособность на высоком уровне и предупреждать преждевременное наступление утомления (физминутки); исследовательская технология (дети развивают свой интеллект в самостоятельной творческой деятельности, с учётом индивидуальных особенностей и способностей, в результате возможность

принимать участие в научных экспериментах и исследованиях).

Использование современных образовательных технологии может разнообразить процесс обучения детей общешкольным предметом, благодаря которым учащиеся не просто достигнут необходимого уровня знаний, но и повысят мотивацию к познавательной деятельности, активность на уроке и стремление к самостоятельной творческой деятельности.

№ Q00026 20.02.2025 ж

Кеңістікте бағдарлау

БЕКБОЛАТОВА АЛИЯ БАЙЕДИЛОВНА

Маңғыстау облысы Ақтау қаласы

"Ахмет Байтұрсынұлы атындағы

№28 жалпы білім беретін мектеп" КММ

Мектеп алды даярлық тобының мұғалімі

Тобы/сыныбы: Мектепалды даярлық	
ҰОҚ: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру	
Тақырыбы: Кеңістікте бағдарлау	
Бөлім	1. Кеңістікте бағдарлау.
Бөлімше	1.1. Заттардың кеңістікте орналасуы
Оқу мақсаты:	0.1.1.2 Кеңістікте бағдарлануы: сол жақ, оң жақ, үстінде, астында, алдында, артында
ҰОҚ мақсаты:	Заттардың кеңістіктегі орнын анықтай біледі. Кеңістікті бағдарлауды ажыратады (сол жақ, оң жақ, үстінде, астында, алдында, артында)
Дағдылар:	Түрлі белгілері бойынша объектілерді жіктей алады; сол арқылы кеңістік қатынасын меңгерген; логикалық ойлау тәсілдеріне ие.
Қолданылатын әдіс-тәсілдер:	Ойындар Диалог және сұрақ – жауап «Бағдарлау» әдісі
Ресурстар, дамытушы орта:	«Ойыншықтар. Суреттер. Слайдтар. Слайд https://infourok.ru .

Жоспарлау		
ҰОҚ кезеңдері	Педагогтің әрекеті	Балалардың әрекеті
Сабақтың негізгі бөлігі (18мин.)	1.Тапсырма «Не қайда тұр?» кеңістікте бағдарлау ойыны.Суреттегі аңдардың орнын анықтайды -Айтыңдаршы,ағаштың алдында қандай аң тұр? -Ағаштың артында қай аң тұр? -Ағаштың үстінде қандай аң тұр? -Ағаштың астында қай аң тұр? Жұптық жұмыс: Үстел үстіндегі үй макетінің қасындағы аңдар ойыншығының орнын анықтайды Дарынды балаларға табиғат суреті беріледі. -Мектепке келу үшін сен қалай келесің? -Сендердің үйлеріңнің оң жағында не бар? 2.Тапсырма.Слайд.Оң мен солды көрсету. -Балалар киім кигенде, аяқ киім кигенде қай жақтан бастап киеміз?	Алма ағашының үстінде тиін,астында кірпі,алдында қоян,артында түлкі тұрғанын анықтайды. Берілген суреттерге қарай кеңістікте бағдарлайды -Өздерінің қалай келетінін айтады (үйден шығып оңға, кейін солға,содан кейін тағы солға бұрылып келемін) -естеріне түсіріп,айтады Слайдқа қарап оң мен солды айырады -Оң жақтан бастап киеміз

Сабақтың қорытынды бөлімі (4мин)	3.Тапсырма.Ойын «Кім қайда отыр?» Сыныптағы бір баланың оң және сол жағында, алдында немесе артында кім отырғанын анықтау. -алдында,артында отырған кім? -оң,сол жағында отырған кім? Не істедік? Не көрдік? Не білдік? «Бағдаршам» әдісі Өзін-өзі бағалау Бағалау. Жұлдызшалар арқылы бағалау.	Дұрыс киінуді білмейміз. Қарайды,атайды,анықтайды Қойылған сұрақтарға толық жауаптар қайтарады Балалар өз парталарындағы қызыл, сары, жасыл түсті стикерлердің біреуін көтереді
---	--	---

МАЗМҰНЫ

- КОНОВА АЙДЖАН НУРБАЕВНА
- ЕПЕНОВА ШОЛПАН БИСЕНОВНА
- НЕМЕТОВА НОДИРА ФУРКАТҚЫЗЫ
- БЕКБОЛАТОВА АЛИЯ БАЙЕДИЛОВНА